

Magazin för Gitarrespelare. 2

Wolfgang Amadeus Mozart "Ah perdona al primo affetto"

Det verk som jag återger i faksimil denna gång är hämtat ur Mozarts opera "Titus" (eller "La Clemenza di Tito"). Närmare bestämt är det duetten mellan Annio och Servilia, "Ah perdona al primo affetto", ur första aktens femte scen. I denna version av duetten saknas text. Möjligt är den tänkt som en rent instrumental duo, men den kan också vara satt för sång och gitarr. Den italienska originaltexten till duetten lyder som följer:

*[Annio] Ah perdona al primo affetto
questo accento sconsigliato; colpa
fù del labbro usato a così chiamarti
ognor, a così chiamarti ognor.
[Servilia] Ah tu fosti il primo
oggetto, che sinor fedel amai, e tu
l'ultimo sarai ch'acchia nido in
questo cor, ch'abbia nido in questo
cor. [Annio] Cari accenti del mio
bene! Oh mia dolce, cara speme!
[Annio/Servilia] Più che ascolto i
sensi tuoi, in me cresce più l'ardor,*

Kenneth Sparr

più che ascolto i sensi tuoi, in me cresce più l'ardor. Quando un'alma, e altra unita, qual piacer un corrisente! Ah si tolga d'alla vita tutto quel, che non è amor. Ah si tolga dalla vita tutto quel tutto quel che non è amor, che non è amor.

I svensk översättning av A Lindeberg och i den version som trycktes 1823 i samband med den svenska premiären av operan i Stockholm, lyder texten :

Magazin

[*Annio*] Må min svaghet du förlåta!
Ej fördöm ett upprördt sinne, att de
ljufva tiders minne gäckar nya
pligters bud. [*Servilia*] Lösen af
min lefnads gåta på ditt ägande
berodde. I ditt hjerta endast bodde
lugh och lycka för din brud! [*Annio*]
Skall då än jag hoppas våga?
[*Servilia*] Ej med tvifvel mer mig
plåga. [*Annio/Servilia*] Hvilken
fröjd för tvenne hjertan, som hvar-
andras språk förstått! Af den
öfvervundna smärtan intet spår är
öfrightblifvet. Glädjen, sällheten och
livet ha vi af vår kärlek blott.

Mozarts opera seria "Titus" uruppfördes 1791 i Prag. Till Sverige kom den långt senare: i oktober 1818 gavs den på italienska och i juni 1823 uppfördes en svensk version på Kungl. teatern i Stockholm, 1836 i Göteborg och 1838 i Malmö. Den kan knappast ha gjort någon större succé i Stockholm eftersom den endast uppfördes fyra gånger. Alldelens i anslutning till den svenska premiären presenterades i tidskriften *Musikaliskt Allehanda* en aria ur "Titus" för sång och klaver. Arrangemang ur "Titus" förekommer rikligt under första hälften av 1800-talet. Olof Åhlström gav ut en version

av ouvertyren i *Musikaliskt tidsfördrif* 1811. I *Hamburgisches Journal des Gesanges mit Guitarre-Begleitung* från 1807 finns duetten "Deh prendi un dolce amplesso". Denna återges också i *Journal de Lyre ou Gitarre* 1820. Även *Wöchentliche Musikalische Blätter für das Pianoforte, die Gitarre und für Gesang* 1811 innehåller en duett ur "Titus" satt för sång och gitarr. Av just "Ah perdona al primo affetto" finns flera bearbetningar för framför allt sång och klaver, men även för harpa från tiden 1800-1820. Jag har emellertid inte hittat någon ytterligare för gitarr.

I januari 1823 uppfördes också "Titus" i Köpenhamn och den danske musikförläggaren C C Lose var snabb med att i sin periodiska publikation *Journal for Guitare og Sang* ge ut flera av sångerna ur "Titus" i arrangemang för sång och gitarr, dock ej "Ah perdona al primo affetto". Den återgavs i stället för klaver i *Musikalisk Theater Journal for Piano-Forte* samma år. Även J A Nuske gav omkring 1845 ut ett urval sånger ur "Titus" med ackompanjemang av gitarr och klaver och Mauro Giuliani arrangerade ouvertyren för två gitarrer. Fernando Sor arrangerade som bekant också musik av Mozart. Dessa

bearbetningar för gitarr samt för sång och gitarr av populära melodier från operor är oräkneliga, i synnerhet från 1800-talets första hälft. Operor av Mozart förekommer ofta även om verk av desamtida operakompositörerna är vanligare. Ofta skedde utgivningen alldelens i anslutning till att operorna hade premiär och det var den tidens sätt att snabbt slå mynt av det som just då var populärt.

Vår version av "Ah perdona al primo affetto" är hämtat ur en omfängsrik (170 sidor), anonym svensk handskrift för sång och gitarr som finns i min samling. Den kan dateras till ca 1830-40. Inget är känt om handskriftens ursprung, men på en sida finns en datering angiven: "Skrifvit d. 4/6 1838 Hos. Ö." De flesta av sångerna har ett ganska enkelt ackompanjemang för gitarr och utgörs huvudsakligen av en svensk repertoar med enkla visor. Det är egentligen bara arrangemanget av "Ah perdona al primo affetto", som är mer utvecklat. Nedskriften av just detta stycke är gjord med en van hand och ger ett professionellt intryck. Den vackra duetten överlämnas härmed till läsarna av *Gitarr och Luta till nytta*, men framför allt nöje!

Wolfgang Amadeus Mozart: "Ah perdonal primo affetto" för sång- (duett) eller melodistämmor och gitarr

Mozart: "Ah perdona al primo affetto"

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Adagio

Mozart: "Ah perdona al primo affetto"

